

ما به آوردن ترکیبات عربی و اقتباس از آیات قرآن کریم بایجاز و اختصار بسنده میکنیم:

۱- اقتباس از آیات قرآن کریم:

- «تبارک الله» (۱) از آن با سیرکوه قرار (اسب)
 کسه همچو صاعقه در حمله، ناگهان بجهد
 سر تو وقت تفکر چون کند معراج عقل
 آسمان آواز «سبحان الذی اسرى» (۲) دهد
 برگفت داده قدم از جام «کرمناء» (۳) شراب
 بر سرت کرده ازل از نقد «فضلنا» (۷) نثار
 در شرح خصایل حمیدت مستغرق مد «سبعة ابهر» (۵)
 چشم او با کحل «ما زاغ» (۶) ایمن است از چشم زخم
 گوش او با سر «اوحی» (۷) فارغ است از گوشمال
 فلك مقيم درت «بالعشی» و الا شراق» (۸)
 جهان بکام دلت «بالغدو والاصال» (۹)
 حاسدان در گهت را عقل شیطان می شمرد
 مهتر فکرت ندا کردش که لا «بل هم اضل» (۱۰)
 «رابعهم کلبهم» (۱۱) اگر تو ننگویسی
 خادمت این هر سه شخص راست چهارم
 از گنج «لیغفر لک الله» (۱۲) «من ذنبک» (۱۲) نقد «ما تقدم» (۱۲)
 بقرب «اودنی» (۱۳) و به سر «ما اوحی» (۷)
 بلطف «کرمناء» (۳) در مزیت انسان

اثر ز لطف تو «یحیی العظام» و «هی رمیس» (۱۴) *عجبت شتیا و شاکت لعمری و انا*
 نشان ز هیبت تو «کل من علیها فان» (۱۵)
 چون بنات فکر تو جلوه کنند در پیش عقل
 عقل گوید نقد شد «فیهن خبرات حسان» (۱۶) *انکر جهان همه آن تو گفت*
 فلک بسر ببرد اطوار اشغل کون و فساد
 قمر بسر برد ادوار «عاد کالمرجون» (۱۷) *بیت غم تو شرح انصران بارگشت*
 هم گاه لطف آیت «یحیی العظام» بسود
 هم وقت حلم نسخت «ذوالقوة المتین» (۱۸) *از یک گاه ای دلجو بی زنی*
 تا حصن تو نسج عنکبوت است «او هن» نه که احصن البیوت است (۱۹)
 عاشقان را همه با وجد «انا الحق» یابی
 عاتلان را همه در سکر «سقا هم» بینی (۲۰) *از کله کار به*
 ۲- ترکیبات و جمله های عربی (بصورت اصلی عربی) که برخی از
 آنها اشاره بآیات قرآنی هم هست:
 بعقل و نقل من این ارمغانی آوردم که لب او نشناسند جز «اولوالالباب»
 «فی الجملة» رخ تو آفتی صعب است هر کس که ندید روی تو رسته است
 حلم تو بقوت ثبات خویش «ساقیه» گردون و «ماسواه» برگیرد
 گر عکس رخت بر آسمان افتد «ان قال» مه «وای فضیحتاه» برگیرد
 هم «عفی الله» اشک چشم من که بهر نام و ننگ
 «نلعنا اعم» «عاوله» «بدرجین» روی را گه گاه رنگ ارغوانی می دهد
 تربتش را آسمان «اعلی المعالی» می کند
 «نلسا ایمی» «ای واکثرین» دولتش را روزگار «اقصی الامانی» می دهد

از «بعضمک الله» اینت جوشن «ما یغفر الله» آنتت مغفر
 «نعوذ بالله» رمزی است این سخن زان روز
 که شیر خشم تو ناگاه بگسلد زنجیر
 تاکی این ظاهر بدلق آرایی و باطن به زرق
 «عالم السر» نیک داند رمز «مایخفی الصدور»
 جاه تو در ترقیبی است که هست «سدرۃ المنتهی» بدو مشتاق
 ز طبع پاکش رمزی «جوامع الاداب» (۲۱)
 ز خلاق خویش جزوی «مکارم الاخلاق» (۲۱)
 شعاع تیغش چون مرگ «قابض الارواح»
 سحاب کلکش چون ابر «واهب الارزاق»
 جنو نیارد دور فلك «علی التحقیق»
 تو عفو کن عثرات من ای خدای کریم
 که گرچه پر گنهم «قسط ما عبدت سواک»
 ز شوق طلعت عالیت برو ضیع و شریف
 چنان گذشت همی روز و شب که «لانستل»
 مخدوم جهان «صدر» قوام لدین کاین چرخ
 گفته است که مأمور توام «فامر و احکم»
 حرز ایوان رفیعت چیست؟ «یاسین و القرآن»
 دود دهلیز عدویت چیست؟ «حامیم و الدخان»
 شرع میگوید «لهذا البیت رب بنصره» عقل میگوید «وقاه الله وهو المستعان»
 دست حکم از منصب تو تا ابد «مرثی العیون»
 کلک شرع از شکر عدالت جاودان «رطب اللسان»

چرخ چون لاله به پیش حکم تو «طلق الجبین» «ملا بآب» چه ناله ایست
 دهر چون سوسن بشکر عدل تو «رطب اللسان»
 گفته جودت به از «لائئاس» «وان تکون» گفته عفوت بجرم «لانحزن»
 اگر جهان همه آن تو گشت «لانفرح» و گر همه ز تو غایب شده است «لانحزن»
 نهیب خشم تو شرح «نصرت بالرعب» است (۲۲)

ضمیر پاک تو سر «علمت ماسیکون» (۲۲)
 فلج ندب «بقیت وحدی» (۲۳) قفل در «لانی بعدی» (۲۳)
 «المنة لله» که بزیر قلم توست هر جا که بود حکم حرامی و حلالی

۳- مصراعی با ترکیب آیه قرآن:

کورا در این سفر همه تعویذ بدرقه «ایاک نعبد» آمد و «ایاک نستعین» (۲۴)

۴- بیت ملمع: مصراعی فارسی و مصراعی عربی:

همه سعادت گردون نثار جاه تو باد «فان رب تعالی لمایشاه قدیر»
 «المنة لله تبارک و تعالی» کاسلام گرفت از تو و جاه تو جمالی

۵- بیتی عربی:

فی العزوفی الدولة ماشئت نعش، عش فی القدرة و النصره ماشئت قدم دم

پایان

پوزش و تصحیح

متأسفانه در شماره های خرداد، تیر، مرداد و شهریور نیز در مقاله های این

بنده اشتباهاتی چه در چاپ کلمه‌ها و چه در مشخص کردن موارد مثال رخ داده است که ضمن عذرخواهی و بلحاظ تصدیق کمتر در اینجا فقط صحیح بعضی کلمه‌های لازمتر را می‌آوریم. مشخص کردن شواهد و خطاهای دیگر را به ذوق سلیم خوانندگان فاضل که، چنانکه گفته‌ایم، مصحح حقیقی نظر صائب آن ارجمندان است و اگذار می‌کنیم. (ص = صفحه. س = سطر):

ص ۱۷۲ س ۱ - تپانچه، س ۶ تیز. ص ۱۷۳ - س ۵ و بس. ص ۱۷۶، س ۱۵ بگوهر چو... ص ۱۷۷ - س ۸ تمام نیست. ص ۲۱۴، س ۱۳ برهنه تن تراز... ص ۲۱۵ - س ۲ پاداش. ص ۲۱۶ - س ۶ سرو و صف. ص ۲۱۸ - س ۸ - همه دان، س ۱۶ - چون جوان... ص ۲۱۹ - س ۹ - مطلس، س ۱۵ - رسوا. ص ۲۲۰ - س ۲ - آمده است، س ۴ بندگی تو خورد، از دل و از جان کند، س ۱۰ غبار - ص ۳۱۸ - س ۱۷ به خیر خیر.

(۱) فتبارك الله احسن الخالقين - قسمتی از آیه ۱۴ سوره مؤمنون (۲) اول آیه ۱ از سوره اسری. (۳ و ۴) ولقد کرمتنا بنی آدم... وفضلناهم... آیه ۷۰ سوره اسری. (۵) قسمتی از آیه ۲۷ سوره لقمان، (۶) مازاغ البصر و ما طفی - آیه ۱۷ سوره نجم. (۷) فاوحی الی عبده ما اوحی آیه ۱۰ سوره نجم. (۸) یسبحن بالعشی و الاشراق - قسمتی از آیه ۱۸ سوره ص. (۹) واذکر ربک... بالغدو و الاصال... قسمتی از آیه ۲۰۵ سوره اعراف (۱۰) اولشک کالانعام بل هم اضل - قسمتی از آیه ۱۷۹ سوره اعراف. (۱۱) سیقولون ثلاثه رابعهم کلبهم... قسمتی از آیه ۲۲ سوره کهف. (۱۲) لیغفر لک الله ماتقدم من ذنبک و ماتاخر... قسمتی از آیه ۲ سوره فتح (۱۳) فکان قباب قوسین او ادنی - آیه ۹ سوره نجم. (۱۴) قال من یحیی العظام و هی رمیم - قسمتی از آیه ۷۸ سوره یس. (۱۵) آیه ۲۶ سوره الرحمن. (۱۶) آیه ۷۰ سوره الرحمن. (۱۷) و القمر قدر فراه منازل حتی عاد کالعرجون القدیم - آیه ۳۹ سوره یس. (۱۸) ان الله هو الرزاق ذوالقوة المتین - آیه ۵۸ سوره و الذاریات. (۱۹) ان او هن البیوت لبیت العنکبوت - آیه ۴۱ سوره عنکبوت. (۲۰) و سقاہم ربهم شراباً طهوراً - قسمتی از آیه ۲۱ سوره دهر. (۲۱) نام کتابی است از قدما (بنقل از مرحوم وحید دستگردی). (۲۲) فرموده حضرت رسول ص. (بنقل از مرحوم وحید دستگردی). (۲۳) فرمایش حضرت رسول اکرم ص. (۲۴) دو قسمت آیه ۵ از سوره فاتحه.